

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ՀԵՌՈՒՄՏԱՄԵԽԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԳԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓՈՎԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՍՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ՀԵՌՈՒՄՏԱՄԵԽԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԳԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓՈՎԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՍՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Արհեստավոր» որակավորման աստիճանի «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորումը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հուլիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ:
2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացումն իրականացվում է ուսուցման առկա և դրսեկության (էքստեռն) ձևերով:
3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հուլիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով`

ա. միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով` 1 տարի

բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով առանց միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու` 1 տարի,

գ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով` ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում` 3 տարի

2) դրսեկության (էքստեռնատ) ձևով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով և հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1368 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2268 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով՝ ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ՀԵՌՈՒՄՏԱՍԵԽԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԴԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՍՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌԻԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորմամբ մասնագետը կարող է իրականացնել հետևյալ զբաղմունքները.

1) բանվորներ՝ երկաթուղային տրանսպորտի գծային մեքենաների և մեխանիզմների, ազդանշանային, կենտրոնացման, ուղեփակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլեկտրամոնտաժող:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորմամբ շրջանավարտը իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում պետք է իրականացնի հետևյալ պարտականությունները.

1) էլեկտրական ազդանշանային կենտրոնացման ուղեփակման սարքավորումների մոնտաժում, տեղադրում, սպասարկում,

2) էլեկտրաշարժիչների, գործարկման սարքավորումների, էլեկտրահաղորդազծերի և այլ մեխանիզմների մոնտաժում, ապամոնտաժում, սպասարկում,

3) ավտոմատ կառավարման սխեմաների հավաքում, կարգավորում,

4) սպասարկվող սարքավորումների և հեռավտոմատիկայի սարքերի էլեկտրական բնութագրերի չափումների կատարում,

5) բովանդակությամբ կից պարտականությունների կատարում:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ՀԵՌՈՒՄՏԱՍԵԽԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԴԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՍՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ազգային և համամարդկային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքների յուրացում, դրանք մասնագիտական գործունեության ընթացքում կիրառելու հմտությունների ձևավորում,

- 2) մասնագիտական ոլորտի ընդհանուր գիտելիքների յուրացում, որոնք բավարար հիմք են հանդիսանում մասնագիտական խնդիրների հետ կապված հանձնարարությունները կատարելու համար,
- 3) մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները կիրառելով արդյունավետ օգտագործել համապատասխան գործիքներ, սարքավորումներ, հարմարանքներ,
- 4) մասնագիտական գործառնությունները համապատասխան նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 5) մասնագիտական տերմինաբանության ճիշտ ընկալում և կիրառում,
- 6) մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,
- 7) մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտությունների ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խնդիրների լուծման ժամանակ պատասխանատվություն ստանձնելու, լուծումները հիմնավորված իրականացնելու կարևորությունը պատկերացնելու, նման աշխատանքի պատրաստ լինելու մակարդակ,
- 9) ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու համար հմտությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ԶԵՌՈՒՄԱՍԵՆՏԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԳԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓՈՎԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՍՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿՎՈՐՄԱՆ ԶԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար ընդհանուր հունանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

- 1) իմանալ ԶՅ Սահմանադրության, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող, իր բնագավառի օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին ,
- 3) հաղորդակցվել մեկ օտար լեզվով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) ծանոթանալ ազգային և համաշխարհային պատմությանն ու նշակույթին,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածքային հիմնախնդիրներին,

2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի առանցքային հմտություններին տիրապետում՝ ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում՝ ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ԶԵՌՈՒՄՍԱՄԵՒՆԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԳԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԶԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնասօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ:

3) Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն:

4) Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

5) Ուումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա համապատասխան մասնագիտական կրթություն և մասնագիտական աշխատանքի փորձ:

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության, պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն համապատասխան դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ (գործնական պարապմունքների, ինքնուրույն արտալսարանային աշխատանքների կազմակերպման համար), գործնական խաղերի սցենարներ (դերային խաղեր), թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ (ուսումնադիտողական, լսատեսողական նյութեր դասավանդվող բոլոր առարկաների և բոլոր տեսակի պարապմունքների վերաբերյալ՝ ուսանողների և դասախոսների համար), ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,
- բ. օտար լեզվի,
- գ. իրավունքի հիմունքների,
- դ. պատմության,
- ե. երկաթուղային կապի,
- զ. ավտոմատիկայի և հեռուստամեխանիկայի,
- է. աշխատանքի անվտանգության,
- ը. անհատական համակարգիչների:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. երկաթուղային կապի սարքավորումների սրահ,
- բ. ավտոմատիկայի և հեռուստամեխանիկայի ազդանշանային սարքավորումների:

3) Ուսումնական արհեստանոցներ

- ա. փականագործական աշխատանքների,
- բ. ավտոմատիկայի և կապի սարքավորումների վերանորոգման:

4) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանցանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Ուսանողների համար սահմանվում են արձակուրդներ տարեկան առնվազն երկու անգամ՝ 8-11 շաբաթ ընդհանուր տևողությամբ, այդ թվում 2 շաբաթից ոչ պակաս ձմռան ժամանակահատվածում: Արձակուրդների կոնկրետ տևողությունները և ժամկետները սահմանում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները որոշում է կազմակերպությունը՝ ուսանողների ընտրությամբ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ուսուցումը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և(կամ) առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները:

2) Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

3) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

4) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

5) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

6) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում:

7) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությամբ համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում չնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում անց է կացվում ուսումնական կիսամյակի ընթացքում և վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Ուսանողների միջանկյալ ատեստավորման տեսակը և անցկացման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

5) Շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորում երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից պետական քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) պետական քննության կամ ավարտական /դիպլոմային/ աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով: Ամփոփիչ ատեստավորման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման արհեստավորի պատրաստվածության նկատմամբ սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2402 «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ԴԵՌՈՒՄՍԱՄԵԽԱՆԻԿԱՆ և ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ԱԶԴԱՆՇԱՆԱՅԻՆ, ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՄԱՆ, ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ և ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԷԼԵԿՏՐԱՍՈՆՏԱԺՈՂ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող»

որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու նպատակով սահմանվում է օրինակելի ուսումնական պլան՝ համաձայն աղյուսակ 3-ի:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը՝

- 1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,
- 2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,
- 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
- 4) առարկայի և (կամ) մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
- 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,
- 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
- 7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլեկտրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՅԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ՅԴՅ -3- 09 – 001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ զարգացնել և ամրապնդել հաղորդակցության ունակությունները, ինքնավստահությունը, արդյունավետ և ակտիվ կերպով հաղորդակցվելու կարողությունը՝ աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև՝ անձնական կյանքում:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները, բ. կարող է պլանավորել և կիրառել ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները, գ. կարող է սահմանել ուսումնառության տարբեր եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Պարզ թեմաների և տեքստերի մասին բանավոր և գրավոր տեղեկատվության հաղորդում:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է ներկայացնել բանավոր և գրավոր խոսքը՝ պահպանելով համապատասխան կառուցվածքը, բ. հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ, գ. տեղեկատվության առանձնացում/խմբավորումը նպատակային է կատարում, դ. հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է կիրառել «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտություններ (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը), բ. ազատ կերպով ձևակերպում, արտահատում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները, գ. ցուցաբերում է համոզելու հատկություն, դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում/եզրափակում/:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կատարել փաստաթղթավորում:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է սահմանել տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ նրանց նշանակության, բ. կարող է նախանշել տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղը և դերը, գ. կարող է կատարել տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը::
Ուսումնառության արդյունք 5.	Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, գծապատկերներ, քարտեզներ և նկարներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է նախանշել սխեմաների, աղյուսակների, գծապատկերների, քարտեզների և նկարների նշանակությունն ու դրանց միջև եղած տարբերությունները, բ. կարող է մեկնաբանման ընթացքում օգտագործել խոսքի ճիշտ և համոզիչ կառուցվածք:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ « ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ-3- 09 – 001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողներին աշխատանքի անվտանգության և առաջին օգնության վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներ մատուցելը, ինչպես նաև աշխատանքի պաշտպանության և առաջին օգնության միջոցառումների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ զարգացնելը:

Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսառության արդյունք 1.	Ներկայացնել աշխատանքի անվտանգության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը և օրենքները: բ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը: գ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը: դ. Գիտի աշխատանքի անվտանգության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները: ե. Գիտի դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը: զ. Գիտի տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի անվտանգության նորմերի պահպանման համար:
Ռեսուրսառության արդյունք 2.	Բացատրել անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները:
Կատարման չափանիշներ	ա. Շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները: բ. Գիտի էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը: գ. Գիտի հրդեհաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը: ե. Գիտի ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները: զ. Գիտի թունաքիմիկատների և այլ վտանգավոր նյութերի հետ աշխատանքի կանոնները:
Ռեսուրսառության արդյունք 3.	Բացատրել արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի վերաբերյալ պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. Պատկերացնում է արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները: բ. Գիտի արտադրական միկրոկլիմայի վերաբերյալ նորմատիվային պահանջները: գ. Գիտի արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները: դ. Գիտի արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը: ե. Աշխատանքի ընթացքում պահտպանում է անհատական հիգիենայի կանոնները:
Ռեսուրսառության արդյունք 4.	Ներկայացնել առաջին օգնության կազմակերպումը և անհրաժեշտ միջոցները:
Կատարման չափանիշներ	ա. Գիտի ճիշտ կատարել արհեստական շնչառություն: բ. Գիտի ճիշտ կատարել սրտի աշխատանքի վերականգնում: գ. Գիտի դադարեցնել արյան հոսքը և դնել վիրակապ: դ. Գիտի կտրվածքների վիրակապման կարգը: ե. Ճիշտ է կատարում առաջին օգնությունն այրվածքների, էլեկտրահարման և թունավորումների դեպքում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՇԽ--3-09-003
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ձևավորել ցանկացած բնագավառում առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու, հասկանալու և համապատասխան լուծումներ գտնելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսառության արդյունք 1	Կառավարել սթրեսը և ժամանակը:
Կատարման	ա. կարող է ներկայացնել սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին

չափանիշներ	դիմակայելու մեթոդները. բ. կարող է կազմել իր աշխատաքնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան). գ. կարող է ներկայացնել ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսևորել քննադատական մտածողություն:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է գնահատել տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը. բ. Ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ. գ. Իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը
Արդյունք 3.	Առաջացած պրոբլեմներին և կոնֆլիկտներին տալ համապատասխան լուծումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. Բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում, բ. կարող է վերլուծել պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ, գ. կարող է գնահատել է արդյունքը. դ. Բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները. ե. կարող է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է տալ դրանց արագ ու արդյունավետ լուծումներ:

Աղյուսակ 2

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլետրամոնտաժող» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱՖԻԿԱ»

Մոդուլի դասիչը	ԱՅԿԵ-3 – 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Նպաստել, որպեսզի սովորողը ձեռք բերի մասնագիտական աշխատանքային գծագրեր, էսքիզներ, և էլ. սխեմաներ կարդալու, հասկանալու, ինչպես նաև տիպային դետալների էսքիզներ և աշխատանքային գծագրեր կատարելու անհրաժեշտ հմտություններ և կիրառական գիտելիքներ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ կատարել տիպային դետալների էսքիզներ, աշխատանքային գծագրեր և էլ. սխեմաներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է կատարել երկրաչափական կառուցումները հարթության վրա՝ կորերի լծորդում, փոխուղահայաց ուղիղների կառուցում, եռանկյունների կառուցում կորդինատներով և այլն, բ. կարող է կատարել տիպային դետալների պրոեկտումը հարթությունների վրա և պատկերում դրանց երեք պրոեկցիաները, գ. կարող է ներկայացնել կտրվածքները և պատկերում է առաջադրված տիպային դետալների աշխատանքային գծագրերը և էսքիզները, դ. կարող է պատկերել աշխատանքային գծագրերի և էսքիզների վրա տիպային դետալների չափերը: ե. կարող է կառուցել տիպային դետալների տարածական (աքսիոնոմետրիկ) պատկերները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կարդալ աշխատանքային գծագրերը, էսքիզները և էլ.սխեմաները:
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է ներկայացնել աշխատանքային գծագրերի և էսքիզների վրա պատկերված չափերի թույլվածքները և մաքրության դասերի նշանակումները, բ. կարող է ներկայացնել աշխատանքային գծագրերի և էսքիզների վրա պատկերված մակերևույթների ձևի թույլատրելի շեղումները, գ. կարող է մեկնաբանել աշխատանքային գծագրերի և էսքիզի վրա ներկայացված տեխնիկական պայմանները,

Արդյունք 3.	Կարողալ սարքերի հանգույցների հավաքական գծագրերը, էլ.սխեմաները, դրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը :
Կատարման չափանիշներ	ա. կարող է բացատրել սարքավորումների հանգույցների, հավաքական գծագրերում առանձին դետալների դիրքավորման նշանակումները, բ. կարող է բացատրել հավաքական գծագրում պայմանական նշանակումները՝ երիթային, բազմաերիթային միացություններ, ատամնաանվային կառչում, առանցքակալային նստեցվածք, եռակցման միացություն և նմանատիպ այլ նշանակումներ, գ. կարող է մեկնաբանել հավաքական գծագրերում պատկերված նստեցվածքների պայմանական նշանները, դ. կարող է մեկնաբանել հավաքական գծագրի և մասնագրի փոխադարձ կապը, և կարողանում գծագրերի փաթեթից, օգտվելով հավաքական գծագրից, ընտրել համապատասխան դետալի բանվորական գծագիրը, ե. կարող է մեկնաբանել հավաքական գծագրերի և էլ. սխեմաների տեխնիկական պահանջները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՅԿԵ-3-09-002
Մոդուլի նպատակը	Նախատեսված է, որպեսզի սովորողը ձեռք բերի համառոտ և հաստատուն տեղեկատու տվյալներ էլեկտրատեխնիկայի վերաբերյալ, նրա ճիշտ կիրառումը և օգտագործումը երկաթուղային ավտոմատիկայում, հեռուստամեխանիկայում և կապում:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշի բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուլտատային արդյունք 1	Ներկայացնել էլեկտրատեղակայումների և անվտանգության տեխնիկայի աշխատանքները:
Կատարման չափանիշները	ա. ճիշտ մեկնաբանի էլեկտրատեխնիկայի հիմնական սահմանումները, բ. կարողանա ճիշտ բացատրի նոմինալ լարումը, հզորությունը և հոսանքը, գ. կարողանա ճիշտ բացատրել էլեկտրաանվտանգության տեխնիկան, էլեկտրատարավմատիզմի պատճառները, կանխումը և առաջին օգնությունը էլեկտրական հոսանքի հարվածելու դեպքում, դ. կարողանա ճիշտ բացատրի էլեկտրական միացումների սխեման:
Ռեսուլտատային արդյունք 2	Ներկայացնել էլեկտրատեխնիկական նյութերը, շինվածքները և դրանց հետ տարվող աշխատանքները:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել էլեկտրատեխնիկական նյութերի դասակարգումը, բ. կարող է ներկայացնել հաղորդիչ նյութերը, մետաղանյութերը, էլեկտրամեկուսիչ նյութերը, գ. կարող է ներկայացնել հաղորդալարերի տեսակները, դ. կարող է ներկայացնել էլեկտրահաղորդալարերի ցանցի մոնտաժը: ե. կարող է ներկայացնել էլեկտրահաղորդալարերի ստորգետնյա, վերգետնյա և օդային մոնտաժման նորմերը:
Արդյունք 3.	Ներկայացնել չափիչ-ստուգիչ սարքերը և էլեկտրական չափումների տեխնիկան:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել էլեկտրական մեծությունների միավորները, և բացատրել էլեկտրաչափիչ սարքերի կառուցվածքը և աշխատանքը, բ. կարող է բացատրել չափումների կատարման ընդհանուր հաջորդականությունը:
Արդյունք 4.	Ներկայացնել էլեկտրատեղակայումների կառավարման և պաշտպանման սարքավորումների կառուցվածքը,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է տալ էլեկտրական սարքավորումների դասակարգումը, բ. կարող է ներկայացնել ոչ ավտոմատ կոմուտացիոն սարքերը, ավտոմատ կառավարման սարքավորումները, գ. կարող բացատրել էլեկտրական ապահովիչները, էլեկտրական սարքավորումների մոնտաժը և սպասարկումը:
Արդյունք 5.	Ներկայացնել տրանսֆորմատորների կառուցվածքը և աշխատանքի

	սկզբունքը:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող ենրկայացնել հիմնական տեղեկություններ տրանսֆորմատորների կառուցվածքի և գործողության մասին, բ. կարող է ենրկայացնել տրանսֆորմատորների տեսակները, դրանց հաշվարկը, հավաքումը և ստուգումը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՆ, ՀԵՌՈՒՄՏԱՄԵՆԱՆԻԿԱՆ ԵՎ ԿԱՊԸ ԵՐԿԱԹՈՒՐԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀԿԵ-3-09-003
Մոդուլի նպատակը	Նախատեսված է սովորողի մոտ զարգացնել ավտոմատիկայի հեռուստամեխանիկայի և կապի նշանակությունը երկաթուղային տրանսպորտում: Սովորողի մոտ զարգացնել կառուցվածքային սխեմաների վերաբերյալ կիրառական գիտելիքներ և հմտություններ, երկաթուղային տանսպորտը զարգացնելու համար:
Մոդուլի տևողությունը	84 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի զարգացումը, դասակարգումը և նշանակությունը:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ենրկայացնել ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի զարգացումը վազուրթներում և կայարաններում: բ. կարող է ենրկայացնել ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի դասակարգումը:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Ներկայացնել ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի հիմունքները:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ենրկայացնել ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի ընդհանուր տեղեկությունները, բ. կարող է ենրկայացնել ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի սարքավորումները:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Ներկայացնել ավտոմատիկայի և հեռուստամեխանիկայի տարրերը
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ենրկայացնել ընդհանուր տեղեկություն ռելեների վերաբերյալ, նրանց դասակարգումը և գործողության սկզբունքը բ. կարող է ենրկայացնել բևեռային, հիմպուլսային կոմբինացված ռելեները, գ. կարող է ենրկայացնել հաստատուն և փոփոխական հոսանքի ռելեները, դ. կարող է ենրկայացնել տրանսմիտտերի կառուցվածքը, ե. կարող է ենրկայացնել էլեկտրասնուցման սարքավորումների աշխատանքը:
Ուսումնառության արդյունք 4.	ենրկայացնել ավտոուղեփակման կառուցվածքի հիմունքները,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ենրկայացնել ավտոուղեփակման տեսակները, բ. կարող է ենրկայացնել միագիծ ավտոուղեփակումը, գ. կարող է ենրկայացնել «перезды» (գծանցների) և «автоматизм» (ավտոուղեփակոցներ) ավտոմատ ազդանշանները, դ. կարող է ենրկայացնել ավտոուղեփակման սարքավորման տեխնիկական սպասարկումը, ե. կարող է ենրկայացնել ավտոուղեփակման սարքավորումների էլեկտրասնուցումը:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Ներկայացնել էլեկտրական ռելսային շղթաների նշանակությունը
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ենրկայացնել ռելսային շղթաների կառուցվածքը, բ. կարող է ենրկայացնել ճյուղավորված ռելսային շղթաները, կարող է ենրկայացնել ռելսային շղթաների տարրերը, գ. կարող է ենրկայացնել ռելսային շղթայում փոփոխական հոսանքի էլեկտրասարքավորումները, դ. կարող է ենրկայացնել ռելսային շղթաների տեխնիկական սպասարկումը, ե. կարող է ենրկայացնել ռելսային շղթաների էլեկտրական սնուցման սարքավորումները:
Ուսումնառության արդյունք 6.	Ներկայացնել ազդանշանները և ազդանշանային սարքերը:

Կատարման չափանիշները	ա. կարող է բացատրել հաստատուն ազդանշանները և դրանց կիրառումը, բ. կարող է ներկայացնել լուսացույցների դասակարգումը, գ. կարող է ներկայացնել ոսպնյակային, լուսարձակային, կայմային և թզուկային լուսացույցների կառուցվածքն ու աշխատանքը, դ. կարող է ներկայացնել լուսացույցների կառավարումը, հսկումը իրենց ազդանշանային ցուցիչներով, ե. կարող է ներկայացնել լուսացույցների էլեկտրասնուցումը:
Ուսումնառության արդյունք 7.	Ներկայացնել ռելենային կիսաավտոմատ ուղեփակումը:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել ընդհանուր տեղեկություններ ռելենային կիսաավտոմատ ուղեփակման մասին, բ. կարող է ներկայացնել երկ-զիծ տեղամասի սխեման, գ. կարող է ներկայացնել միազիծ տեղամասի սխեման, դ. կարող է ներկայացնել հեռախոսային ապարատի միացումը գծային շղթային, ե. կարող է ներկայացնել էլեկտրասնուցումը կիսաավտոմատ ռելենային ուղեփակումում,
Ուսումնառության արդյունք 8.	Ներկայացնել ռելենային կենտրոնացումը փոքր կայարաններում:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է տալ ընդհանուր տեղեկություններ ռելենային կենտրոնացման մասին, փոքր կայարաններում, բ. կարող է ներկայացնել ղեկավարման վահանակը, գ. կարող է բացատրել կենտրոնացված սարքավորումում սլաքային էլեկտրափոխադրիչի և ելքային լուսացույցի էլեկտրասնուցման սխեման փոքր կայարաններում, դ. կարող է բացատրել կենտրոնացված սարքավորումում մուտքային լուսացույցի էլեկտրասնուցման սխեման փոքր կայարաններում, ե. կարող է բացատրել սլաքների ղեկավարման հսկող ռելեյի սխեման, զ. կարող է բացատրել սլաքային ղեկավարման ակնթաղթային ռելեյի սխեման;
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԼԵԿՏՐԱՓՈԽԱՊՐԻՉԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԱԿՏՈՄԱՏԻԿԱՅՈՒՄ ԵՎ ՋԵՌՈՒՄՏԱՍԵՆԱՆԻԿԱՅՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՂԿԵ-3-09-004
Մոդուլի նպատակը	Նպաստել, որպեսզի սովորողը ձեռք բերի գիտելիքներ սլաքային էլեկտրափոխադրիչների, սլաքների դիրքի փոխադրման, փակման, հսկման, սլաքային կենտրոնացման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	84 ժամ
Մուտքային պահանջները	Զկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Կարողանալ տալ հիմնական տեղեկություններ սլաքային էլեկտրափոխադրիչի վերաբերյալ ,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է բացատրել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի նշանակությունը և դրանց ներկայացվող պահանջները, բ. կարող է բացատրել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի աշխատանքը և կառուցվածքը: գ. կարող է տալ ընդհանուր տեղեկություններ սլաքային էլեկտրափոխադրիչի աշխատանքի և կառուցվածքի մասին, դ. կարող է ներկայացնել էլեկտրափոխադրիչի տեսակները:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանալ ներկայացնել էլեկտրափոխադրիչի տեղադրումը սլաքներում
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել սլաքներում էլեկտրափոխադրիչի տեղադրումը և ընդհանուր տեղեկությունները, բ. կարող է ներկայացնել սլաքային կոմպլեկտը (լրակազմություն), կարող է ներկայացնել էլեկտրաշարժիչի տեղադրումը սլաքներում:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանալ ներկայացնել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի տիպերը էլեկտրակենտրոնացումում,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել հկ-3 տիպի էլեկտրափոխադրիչը, բ. կարող է ներկայացնել հկԹ-6 տիպի էլեկտրափոխադրիչը:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանալ ներկայացնել սլաքների սպասարկման կարգը

	էլեկտրափոխադրիչում:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել էլեկտրափոխադրիչի կառուցվածքը և ներկայացվող տեխնիկական պահանջները , բ. կարող է ներկայացնել աշխատանքի ռեժիմի հսկումը, գ. կարող է ներկայացնել էլեկտրափոխադրիչի յուղումը, դ. կարող է ներկայացնել էլեկտրափոխադրիչի քանդելը և հավաքելը, ե. կարող է ներկայացնել էլեկտրաշարժիչի խափանումները և նրանց խափանումները և վերականգնումը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱՅԻ և ՀԵՌՈՒՄՏԱՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵՂԱԿԱՅՈՒՄ (ՍՈՆՏԱԺՈՒՄ)»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՅԿԵ-3-09-005
Մոդուլի նպատակը	Նախատեսված է սովորողին տալ կիրառական գիտելիքներ և բավարար հմտություններ երկաթուղում մալուխների անցկացման, ավտոմատիկայի, հեռուստամեխանիկայի և կապի սարքավորումների մոնտաժման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	96 ժամ
Մուտքային պահանջները	Սովորողը պետք է նախապես ծանոթ լինի ԱՅԿԵ-3-09-002 «Էլեկտրատեխնիկա», ԱՅԿԵ-3-09-001 «Ճարտարագիտական գրաֆիկա», ԱՅԿԵ-3-09-003 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղում» և ԱՅԿԵ-3-09-004 «Էլեկտրափոխադրիչը երկաթուղային ավտոմատիկայում և հեռուստամեխանիկայում» մոդուլներին:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Ներկայացնել կառավարման կետերի սարքավորումների մոնտաժումը:
Կատարման չափանիշները	ա. ճիշտ է ներկայացնում կառավարման վահանակների մոնտաժումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում արտաքին և դիսպետչերական հսկման վահանակների մոնտաժումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում սլաքային կենտրոնացուցիչների մոնտաժումը, դ. ճիշտ է ներկայացնում կառավարման սարքավորումների հողանցման մոնտաժումը, ե. կարողանում է կատարել կառավարման վահանակների մոնտաժում ըստ աշխատանքային գծագրերի:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Ներկայացնել ռելսային շղթաների մոնտաժումը:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել ռելսային շղթաների ընդհանուր բնութագիրը, բ. կարող է ներկայացնել կցման ռելսային միակցողները, գ. կարող է ներկայացնել սլաքային միակցողները, դ. կարող է ներկայացնել գծային դրոսսել-տրանսֆորմատորները, ե. կարող է ներկայացնել ունիվերսալ մալուխային կցորդիչները, զ. կարողանում է կատարել ռելսային և սլաքային միակցողների մոնտաժումը:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Ներկայացնել սլաքային էլեկտրափոխադրիչների և սլաքային փականների մոնտաժումը:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի տեղակայման համար լրակազմը, բ. կարող է ներկայացնել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի տեղակայումը սովորական սլաքային փոխադրումում, գ. կարող է ներկայացնել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի տեղակայումը խաչվող սլաքային փոխադրումում, դ. կարող է ներկայացնել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի մոնտաժումը, ե. կարող է ներկայացնել սլաքային էլեկտրական փականների մոնտաժումը, կարողանում է կատարել սլաքային էլեկտրափոխադրիչի մոնտաժում սովորական և խաչվող սլաքային փոխադրումներում:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Ներկայացնել մալուխների անցկացումը և մոնտաժումը:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել մալուխների նշանակությունը և դասակարգումը, բ. կարող է ներկայացնել մալուխների անցկացման ուղիները, գ. կարող է ներկայացնել մալուխների անցկացումը խրամուղիներով, կամուրջներով, թունելներով և երկաթբետոնե ակոսներով,

	դ. կարող է ներկայացնել ազդանշանային ուղեփակման մալուխների մոնտաժումը, ե. կարող է ներկայացնել ուժային և հսկման մալուխների մոնտաժումը, զ. կարողանում է կատարել մալուխների անցկացումը խրամուղիներով, կամուրջներով, թունելներով, երակթետոնե ակոսներով և դրանց մոնտաժումը:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՔՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5.	Կարող է ներկայացնել երկաթուղային ավտոմատիկայի և հեռուստամեխանիկայի սարքավորումների էլեկտրասնուցման մոնտաժումը
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել ավտոուղեփակման սարքավորումների էլեկտրասնուցումը, բ. կարող է ներկայացնել էլեկտրական կենտրոնացման սարքերի էլեկտրասնուցումը, գ. կարող է ներկայացնել էլեկտրասնուցման կետերը, դ. կարող է ներկայացնել աշխատանքային գծագրերը, ե. կարողանում է կատարել երկաթուղային ավտոմատիկայի և հեռուստամեխանիկայի սարքավորումների էլեկտրասնուցման մոնտաժումը ըստ աշխատանքային գծագրերի:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱԶԳԱՆՇԱՆԱՅԻՆ ՀՐԱՅԱՆՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՅԿԵ-3-09-006
Մոդուլի նպատակը	Նախատեսված է սովորողին ծանոթացնել երկաթուղային տրանսպորտում նորմատիվային պաստաթղթերով հաստատված ազդանշանային հրահանգներին:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար մախատեսված կատարման չափանիշի բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՔՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1.	Կարողանալ ներկայացնել ազդանշանները,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է բացատրել տեսանելի ազդանշանները և դրանց տեսակները, լարող է ներկայացնել ձայնային ազդանշանները:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՔՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2.	Կարողանալ ներկայացնել ազդանշանային նշանները և ցուցանշանները,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է բացատրել մշտական ազդանշանները, բ. կարող է բացատրել հրավիրող ազդանշանները, գ. կարող է բացատրել պաշտպանող և արգելափակվող լուսացույցները, դ. կարող է բացատրել նախազգուշացնող և կրկնվող լուսացույցները, ե. կարող է բացատրել գնացքաքարշային լուսացույցները:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՔՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3.	Կարողանալ ներկայացնել մանևրային աշխատանքի դեպքում կիրառվող ազդանշանները:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել արագության նվազեցման մշտական սկավառակները, բ. կարող է բացատրել փոխադրելի ազդանշանները, գ. կարող է բացատրել աշխատանքի կատարման վայրերի և գնացքների երթևեկության խոչընդոտող վայրերի սահմանափակումը վազուրթներում, դ. կարող է բացատրել աշխատանքի կատարման վայրերի և գնացքների երթևեկությանը խոչընդոտող վայրերի սահմանափակումը կայարանում, ե. կարող է ներկայացնել շարժակազմի սահմանափակումը կայարանային ուղիների վրա, զ. կարող է բացատրել հարկադրական կանգառի դեպքում գնացքի սահմանափակումը վազուրթում
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՔՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4.	Կարողանալ ներկայացնել ձեռքի ազդանշանները :
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել ձեռքի ազդանշանները և նրանց ներկայացվող պահանջները:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՔՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5.	Կարողանա ներկայացնել տագնապի ազդանշանները և հատուկ ցուցանիշները:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է բացատրել երթուղային ցուցանիշները, բ. կարող է բացատրել սլաքային ցուցանիշները, գ. կարող է բացատրել ուղու արգելակման ցուցանիշները, դ. կարող է բացատրել « Իջեցնել հոսանքաընդունիչը» ցուցանիշները,

	Ե. կարող է բացատրել ժամանակավոր ազդանշանային նշանները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	«ՏԵՆԻԿԱԿԱՆ ՇԱՅԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ ԵՐԿԱԹՈՒՂՈՒՄ»
Մոդուլի դասիչը	ԱՅԿԵ-3-09-007
Մոդուլի նպատակը	Ծանոթացնել սովորողին ԱԿՈՒ-ում կիրառվող էլեկտրական սարքերի, ավտոմատ և կիսավտոմատ կառավարման համակարգերի, կապի միջոցների, էլեկտրասնուցման համակարգերի տեխնիկական շահագործման կանոններին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1.	Ներկայացնել ԱԿՈՒ-ում կիրառվող էլեկտրական սարքերի տեխնիկական շահագործման կանոնները,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել ԱԿՈՒ-ում կիրառվող էլեկտրական սարքերի շահագործման ընդհանուր դրույթները, բ. կարող է ստուգել էլեկտրական սարքերի տեխնիկական վիճակի համապատասխանումը շահագործման կանոններին:
Ուսումնառության արդյունք 2.	Կարողանալ ներկայացնել ավտոմատ և կիսավտոմատ կառավարման համակարգերի տեխնիկական շահագործման կանոնները,
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել ավտոմատ և կիսավտոմատ կառավարման համակարգերի տեխնիկական շահագործման ընդհանուր դրույթները բ. կարող է ստուգել ավտոմատ և կիսավտոմատ կառավարման համակարգերի տեխնիկական վիճակի համապատասխանումը շահագործման կանոններին, գ. կարող է ներկայացնել ավտոմատ լոկոմոտիվային ազդանշանումը և ավտոկանգը, դ. կարող է ներկայացնել լուսացույցային ավտոմատ ուղեփակոցը, Ե. կարող է ներկայացնել ավտոմատ անցումային ազդանշանումը:
Ուսումնառության արդյունք 3.	Կարողանալ ներկայացնել կապի միջոցների տեխնիկական շահագործման կանոնները :
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել կապի միջոցների տեխնիկական շահագործման ընդհանուր դրույթները, բ. կարող է ստուգել կապի միջոցների տեխնիկական վիճակի համապատասխանումը շահագործման կանոններին:
Ուսումնառության արդյունք 4.	Կարողանալ ներկայացնել էլեկտրասնուցման համակարգերի տեխնիկական շահագործման կանոնները:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել էլեկտրասնուցման համակարգերի տեխնիկական շահագործման ընդհանուր դրույթները, բ. կարող է ներկայացնել ակունուլյատորային մարտկոցների պահպանման, տեխնիկական սպասարկման և շահագործման կանոնները,
Ուսումնառության արդյունք 5.	Կարողանալ ներկայացնել մալուխային անցուղիների տեխնիկական շահագործման և սպասարկման կանոնները:
Կատարման չափանիշները	ա. կարող է ներկայացնել մալուխային անցուղիների տեխնիկական շահագործման ընդհանուր դրույթները, բ. կարող է ներկայացնել մալուխային անցուղիների տիպերը:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2402 «Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում» մասնագիտության «Ազդանշանային, կենտրոնացման, արգելափակման սարքերի սպասարկման և նորոգման էլեկտրամոնտաժող» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Դասընթացներ, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքները		27	18	1
3	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4	Պատմություն		54	36	1
5	Օտար լեզու		90	60	1
6	Ֆիզիկական կուլտուրա		62	62	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		395	284	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		81	54	1
3	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		162	108	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Հաղորդակցություն		54	36	1
2	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3	Աշխատանքային խնդիրներ		81	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		189	126	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Ճարտարագիտական գրաֆիկա		54	36	1
2	Էլեկտրատեխնիկա		108	72	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		243	162	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Ավտոմատիկան, հեռուստամեխանիկան և կապը երկաթուղային տրանսպորտում		126	84	1
2	Էլեկտրափոխադրիչը երկաթուղային ավտոմատիկայում և հեռուստամեխանիկայում		126	84	1
3	Երկաթուղային ավտոմատիկայի և հեռուստամեխանիկայի սարքավորումների մոնտաժում (տեղակայում)		144	96	1
4	Ազդանշանային հրահանգներ		81	54	1
5	Տեխնիկական շահագործման կանոնները երկաթուղում		108	72	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		585	390	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		54	36	
	ՊԱՅՈՒՄՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		15	10	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	31	1643	1116	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		100	100	
	ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՈՐԿԱՆԵՐ				
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	7			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՆԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՆԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	42			